

Dil Ö?renmede Çok Kurlu Sistemin Etkilili?ine Yönelik Tutum

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Dil Ö?renmede Çok Kurlu Sistemin Etkilili?ine Yönelik Tutum*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19888>

Özet

Bu akademik giriş, 2000 yılında K. F. Demir tarafından bir Yüksek Lisans Tezi kapsamında geliştirilen ve yabancı dil öğrenimi bağlamında uygulanan **Çok Kurlu Sistemin Etkililiğine Yönelik Tutumu** ölçmeyi amaçlayan bir ölçeği tanıtmaktadır. Ölçek, özellikle Gaziantep Üniversitesi Hazırlık Okulu gibi yoğun yabancı dil programlarında kullanılan pedagojik yapılandırmanın öğrenci ve öğretim elemanları üzerindeki algusal ve duyuşsal etkilerini değerlendirmek üzere tasarlanmıştır. Bu sistemler genellikle öğrencileri seviyelerine veya hızlarına göre farklı kur gruplarına ayırmayı içerir. Ölçek, bu sistemin öğrenme motivasyonu, başarı ve genel eğitim kalitesi üzerindeki algılanan faydaların nicel olarak belirlemeye odaklanmaktadır. Bu araç, dil eğitimi politikalarının ve program tasarlarının değerlendirilmesi için önemli bir duyuşsal ölçüm sağlamaktadır.

Ölçek, yabancı dil eğitimi alanındaki reform çabalarının ve pedagojik yaklaşımların etkinliğinin ölçülmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Çok kurlu sistem, kaynakların tahsisi, ders içeriğinin özelleştirilmesi ve öğrenci heterojenliğinin yönetilmesi açısından önemli sonuçlar doğurduğundan, bu sisteme yönelik tutumların ölçülmesi, programın başarısı için kritik öneme sahiptir. Ölçek geliştirme çalışması, **Gaziantep Üniversitesi** hazırlık sınıfı öğrencileri ve/veya öğretmenleri üzerinde yürütülmüştür.

Anahtar Kelimeler

Tutum Ölçeği, Yabancı Dil Eğitimi, Çok Kurlu Sistem, Öğrenme Etkililiği, Pedagojik Yapı, Gaziantep Üniversitesi, Ölçek Geliştirme.

Yazarlar

Demir, K. F.

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, yabancı dil sınıflarında uygulanan **Çok Kurlu Sistem** (multi-track/multi-level system) adı verilen öğretim metodolojisinin algılanan etkililiğini sistematik olarak ölçmektir. Bu sistem, öğrencilerin dil yeterlilik seviyelerine göre ayrıldığı ve farklı hızlarda ilerlediği bir yapıya işaret eder. Ölçek, bu yapısal kararın öğrenenler ve uygulayıcılar (öğretmenler) tarafından ne ölçüde desteklendiğini, faydalı bulunduğunu ve motive edici olarak algılandığını belirlemeyi hedefler. Elde edilen veriler, hazırlık okullarının idari ve akademik yönetimlerinin, mevcut sistemin devamlılığı veya revizyonu hakkında bilinçli kararlar almasına yardımcı olmak üzere tasarlanmıştır.

Ölçek, özellikle dil öğrenme ortamlarında uygulanan pedagojik yeniliklere karşı geliştirilen

duyuşsal tepkileri incelemek için geliştirilmiştir. **Tutum**, bireyin bir nesneye, duruma veya fikre karşı sergilediği olumlu veya olumsuz değerlendirilmeyi yansıttığı için, bu ölçek, öğrencilerin sisteme olan bilişsel düzeylerini ve sistemin hedeflenen öğrenme çıktılarına ulaşmadaki başarısına olan inançlarını ortaya koymaktadır. Bu sayede, uygulanan eğitim modelinin yalnızca akademik başarıya değil, aynı zamanda öğrenci memnuniyetine ve motivasyonuna olan etkileri de değerlendirilmektedir.

Yapı

Ölçek, psikolojik bir yapı olarak **Tutum**u ölçmektedir. Bu bağlamda, tutum, yabancı dil eğitiminde kullanılan çok kurlu sistemin genel yapısına, uygulanış biçimine ve beklenen sonuçlarına yönelik bilişsel (inançlar), duyuşsal (duygular) ve davranışsal (eylem eylemleri) bileşenleri içermektedir. Ölçek maddeleri, muhtemelen sistemin adil olup olmadığını, öğrenme hızının uygun şekilde düzenleyip düzenlemediği ve genel olarak dil yeterliliğini arttırmada ne kadar başarılı olduğu gibi alt alanlara odaklanmıştır.

Çok kurlu sistemin etkililiğine yönelik tutumun ölçülmesi, genellikle ölçeğin birkaç alt boyuttan oluştuğunu düşündürmektedir. Bu alt boyutlar şunlar içerebilir: 1) Sistemin **Öğrenme Motivasyonu** üzerine etkisi, 2) Sistemin **Etitlik ve Adalet** algısı, 3) Sistemin **Akademik Başarıya** katkısı ve 4) Sistemin genel **Memnuniyet** düzeyi. Bu bileşenlerin ayrıştırılması, araştırılmasının, uygulanan sistemin hangi yönlerinin paydaşlar tarafından daha çok veya daha az kabul gördüğünü anlamasına olanak tanır.

Geçerlik

Kaynak referansında (Demir, 2000), ölçeğin geçerlik (validity) çalışmalarına dair spesifik istatistiksel özet bilgileri mevcut değildir. Ancak, bir **Yüksek Lisans Tezi** kapsamında geliştirilen bir ölçek olduğu göz önüne alındığında, tez çalışmasının metninde muhtemelen kapsam geçerliği (uzman görüşleri ile), yapı geçerliği (faktör analizi ile) veya görünüş geçerliği çalışmaları detayları yer almaktadır. Ölçek geliştirme sürecinin gereklilikleri uyarınca, maddelerin ölçülmek istenen yapıyı gerçekten temsil edip etmediği, uzman görüşleri alınarak değerlendirilmelidir.

Yapı geçerliğinin incelenmesi, ölçeğin gerçekten de öğrencilerin veya öğretmenlerin çok kurlu sisteme yönelik tutumlarını ölçtüğünü kanıtlamak için hayati önem taşır. Bu tür bir ölçekte, yüksek tutum puanlarının, sistemin etkililiğine dair güçlü inançlarla ilişkili olması beklenir. Geçerlik bilgilerinin tam olarak elde edilmesi için, Demir'in (2000) orijinal tezine başvurulması gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik (reliability) bilgisi, sunulan kaynak özetinde yer almamaktadır. Güvenirlik, ölçme aracının tutarlılığı ve kararlılığı ifade eder. Tipik olarak, bu tür tutum ölçeklerinde iç tutarlılık katsayısı (örneğin, **Cronbach Alfa** katsayısı) rapor edilir. Bir ölçeğin akademik çalışmalarda kabul görmesi için, bu katsayının genellikle 0.70 veya üzerinde olması beklenir.

Demir (2000) tarafından yürütülen geliştirme çalışmasında, ölçeğin iç tutarlılığını yan sıra, muhtemelen test-tekrar test güvenilirliği veya yapılamaya güvenilirliği gibi diğer güvenilirlik analizleri de yapılmıştır. Bu analizler, ölçek maddelerinin aynı yapıya ne kadar tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir. Güvenirlik verilerinin eksikliği, ölçeğin mevcut bağlamda kullanılmadan önce orijinal tezden teyit edilmesini gerektirmektedir.

Faktör Analizi

Ölçek geliştirme aşamasında, ölçülen yapının boyutları belirlemek ve maddelerin hangi alt faktörlere yüklendiğini görmek amacıyla genellikle **Faktör Analizi** uygulanır. Kaynak özetinde faktör analizine dair bir bilgi bulunmamaktadır. Ancak, ölçeğin "Çok Kurlu Sistemin Etkililiğine Yönelik Tutum" gibi çok boyutlu bir yapıyı ölçtüğü varsayılırsa, Keşfedici Faktör Analizi (KFA) veya Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılması muhtemeldir.

Faktör analizi sonuçları, ölçeğin teorik olarak varsayılan tutum bileşenlerini (motivasyon, adalet algısı, başarı inancı vb.) istatistiksel olarak destekleyip desteklemediğini ortaya koyar. Eğer ölçek tek bir genel tutum faktöründen oluşuyorsa, bu durum Faktör Analizi sonuçlarıyla doğrulanması olmalıdır. Eğer birden fazla faktör ortaya çıkmışsa, bu faktörlerin açıklanan varyansa katkıları ve faktör yükleri, ölçeğin yapısal netliğini gösteren kritik verilerdir.

Enstrüman

Test Türü: Tutum Ölçeği (Geliştirme Amaçlı)

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi belirtilmemiş olsa da, tutum ölçekleri genellikle **Likert Tipi** derecelendirme formatını kullanır (örneğin, 5'li veya 7'li Likert). Bu format, katılımcıların maddelere ne ölçüde katılıp katılmadığını belirtmelerine olanak tanır.

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinal çalışma dili)

Popülasyon Grubu: Üniversite Düzeyi Yabancı Dil Öğrencileri ve/veya Öğretim Elemanları

Yaş Grubu: Genç Yetkinler (Yaklaşık 18-25 yaş aralığındaki üniversite hazırlık öğrencileri)

Popülasyon Detayları: Çalışma, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yürütülen

bir tez kapsamında, Gaziantep Üniversitesi Hazırlık Okulu'nda yabancı dil öğrenimi gören öğrenciler veya bu sistemi uygulayan öğretmenler üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Ölçek geliştirme sürecinde, ilgili literatür taraması yapılmış, madde havuzu oluşturulmuş ve uzman görüşleri alınmıştır. Pilot uygulamalar sonrasında, ölçeğin son formu oluşturulmuş ve büyük örneklem üzerinde uygulanarak psikometrik özellikleri incelenmiştir. Bu metodoloji, **Psikometri** alanındaki standartları takip etmektedir.

Anahtar Kelimeler

Tutum, Yabancı Dil Öğrenimi, Hazırlık Okulu, Eğitim Psikolojisi, Gaziantep, Çok Kurlu Öğretim, Tutum.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanıtıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Bağlı Kuruluş E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazın Adresi: Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Tez dönemi itibarıyla).

Özinler & Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2000

Özinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir Yüksek Lisans Tezi kapsamında geliştirilmiştir. Ticari kullanım veya geniş ölçekli uygulamalar için yazarın (K. F. Demir) iznine ihtiyaç duyulması olasıdır. Ölçeğin tam metni ve kullanım şartları için Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne başvurulması önerilir. Genellikle tezler kapsamında geliştirilen araçlar, akademik amaçlı kullanımlarda ücretsizdir.

PDF Durumu: Kaynakta PDF bağlantısı mevcut değildir. Orijinal tez metnine YÖK Tez Merkezi veya Gaziantep Üniversitesi kütüphane arşivleri üzerinden erişim sağlanabilir.

Referanslar

Demir, K. F. (2000). *Yabancı dil öğreniminde uygulanan çok kurlu sistemin etkinliğine yönelik bir inceleme (Gaziantep Üniversitesi hazırlık okulunda yürütülen bir çalışma)* (Yüksek lisans tezi). Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.

Items of the Dil Ö?renmede Çok Kurlu Sistemin Etkilili?ine Yönelik Tutum

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Maddelerin tam listesi için, Demir (2000) taraf?ndan haz?rlanan "Yabanc? dil s?n?flar?nda uygulanan çok kurlu sistemin etkinli?ine yönelik bir inceleme" ba?l?kl? Yüksek Lisans Tezi'nin Ekler bölümüne ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM